

ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

<http://autonomiprotoboulia.blogspot.com>

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΕΠΕ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Η συζήτηση για την αναδιάρθρωση του ΣΕΠΕ δεν είναι καινούργια αλλά σήμερα έχει αποκτήσει μια ξεχωριστή βαρύτητα αφού γίνεται ύστερα από πρόσκληση της πολιτικής ηγεσίας. Ελπίζοντας ότι η συγκεκριμένη μορφή ανοικτού διαλόγου είναι ειλικρινής και δεν αποτελεί απλά μέρος της επικοινωνιακής καινοτομίας της κυβέρνησης, η Αυτόνομη Πρωτοβουλία Υπαλλήλων καταθέτει τις προτάσεις της για συζήτηση.

Καταρχήν το ΣΕΠΕ δεν είναι μια γενική και αφηρημένη έννοια αλλά ένας μηχανισμός ελέγχου της αγοράς εργασίας που λειτουργεί σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, εν προκειμένω στην Ελλάδα εν μέσω μιας οικονομικής ύφεσης που κανείς δεν ξέρει πόσο θα διαρκέσει. Η διαχείριση της οικονομικής κρίσης δεν περνάει μόνο από το Γενικό Λογιστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τους διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης. Στον πραγματικό κόσμο περνάει μέσα από την αγορά εργασίας. Εκεί που εργαζόμενοι απολύονται γιατί οι επιχειρήσεις δεν έχουν δουλειά, εκεί που δεν πληρώνονται γιατί οι εργοδότες τους δεν μπορούν να πάρουν δάνειο εκεί που δέχονται μειώσεις μισθών υπό τον εκβιασμό της ανεργίας. Η Ελληνική αγορά εργασίας ήταν πάντα προβληματική. Με βαρύ ρυθμιστικό πλαίσιο που γίνεται συχνά αντικείμενο κριτικής από υποστηρικτές της «ευελιξίας» αλλά και με μεγάλη παραβατικότητα που καθιστά κενό γράμμα την πληθώρα των ρυθμίσεων και συντηρεί ένα χώρο ανεπίσημης ευελιξίας πολλών επιπέδων. Μπορεί εδώ και χρόνια οι πολιτικές ηγεσίες να κάνουν τα στραβά μάτια σε αυτή την πραγματικότητα, ίσως γιατί βολεύονται αφήνοντας ένα αμορτισέρ να απορροφά τους κραδασμούς της αγοράς εργασίας. Για μας η πολιτική βούληση έγκειται ακριβώς στην αποφασιστικότητα για την κατάργηση αυτής της εκτεταμένης παραβατικότητας ώστε αφενός να εξασφαλίζονται τα δικαιώματα κάθε εργαζόμενου και αφετέρου να μην μπορεί κανένας εργοδότης να ανταγωνίζεται εξοικονομώντας κόστος μέσα από την καταπάτηση κάθε έννοιας εργατικού δικαίου και συλλογικών ρυθμίσεων. Οι προθέσεις της σημερινής πολιτικής ηγεσίας θα φανούν, όπως έχουν φανεί και στις προηγούμενες, από τις επιλογές της για το ΣΕΠΕ.

Η επιθεώρηση εργασίας είναι σήμερα ανεπαρκής για να ανταπεξέλθει σε αυτό το ρόλο. Παρατημένη σε υποδομές της προηγούμενης 20ετίας, υποστελεχωμένη τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, απαξιωμένη σε επίπεδο διοικητικής διεκπεραίωσης, υπάρχει και λειτουργεί ακόμα χάρη στο φιλότιμο μερικών ανθρώπων. Για μας αναβάθμιση του ΣΕΠΕ σημαίνει πρώτα και κύρια αναβάθμιση των επιθεωρητών εργασίας. Συγκεκριμένα εξασφάλιση των όρων ώστε οι επιθεωρητές εργασίας να μπορούν να εκτελέσουν με επιτυχία τα καθήκοντά τους.

1. Ο ρόλος των επιθεωρητών

Η ουσιαστική αναδιάρθρωση και αναβάθμιση του ΣΕΠΕ είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αναβάθμιση του ρόλου των επιθεωρητών και της φύσης της εργασίας τους. Πρέπει δηλαδή να απαντήσουμε στο ερώτημα "τι είδους επιθεωρητές θέλουμε;" Υπαλλήλους διεκπεραιωτές γραφειοκρατικών διαδικασιών αμφιβόλου χρησιμότητας και αποτελεσματικότητας που δευτερευόντως θα ασχολούνται με τα πραγματικά τους καθήκοντα ή επιθεωρητές που θα απασχολούνται αποκλειστικά με την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας και τα προβλήματα του κόσμου της εργασίας δίνοντας λύσεις και προσφέροντας έργο ελεγκτικό, προληπτικό και ενημερωτικό.

Προτάσεις:

Αν θέλουμε το ΣΕΠΕ να ανταποκρίνεται στην αποστολή του πρέπει τα καθήκοντα των επιθεωρητών εργασίας να συνοψίζονται αποκλειστικά στο εξής τετράπτυχο:

- Έλεγχοι σε επιχειρήσεις
- Διενέργεια εργατικών διαφορών
- Παροχή έγκυρης πληροφόρησης στους πολίτες
- Ενημέρωση για τις εξελίξεις στην εργατική νομοθεσία και νομολογία

Τα παραπάνω μπορούν να γίνουν πράξη με τις εξής προϋποθέσεις:

- Μηχανοργάνωση – εκσυγχρονισμός λειτουργίας
- Απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και κατάργηση όσων δεν κρίνονται απαραίτητες
- Ανάλυση του συνόλου των εναπομεινάντων γραφειοκρατικών υποχρεώσεων αποκλειστικά από υπαλλήλους διοικητικής υποστήριξης

2. Έλλειψη προσωπικού

Οποιαδήποτε πρόταση για αναβάθμιση του ΣΕΠΕ θα αποτελέσει κενό γράμμα και θα παραμείνει στη σφαίρα των καλών προθέσεων αν δεν συνδυαστεί και με στελέχωση των Υπηρεσιών τόσο με επιθεωρητές όσο και με υπαλλήλους διοικητικής υποστήριξης. Η έλλειψη προσωπικού αποτελεί το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα του ΣΕΠΕ, που θα επιδεινωθεί με την κατάργηση των συμβασιούχων. Ένα μέτρο θεωρητικά σωστό, το οποίο όμως αν εφαρμοστεί χωρίς πρόβλεψη για προσλήψεις και ταυτόχρονα μείωση της γραφειοκρατίας, σε συνδυασμό με τις συνταξιοδοτήσεις συναδέλφων θα οδηγήσει μαθηματικά στην πλήρη υποβάθμιση του ΣΕΠΕ σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο.

Προτάσεις:

- Αμεση κάλυψη κενών οργανικών θέσεων.
- Αύξηση των οργανικών θέσεων ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων και επιχειρήσεων με ταυτόχρονη **αύξηση των θέσεων γραμματειακής υποστήριξης σε αναλογία με τον αριθμό των Επιθεωρητών.**
- Άμεση δημιουργία και στελέχωση νέων τμημάτων Κοινωνικής και Τεχνικής Επιθεώρησης. Είναι απαραίδεκτο ολόκληρες περιοχές όπως τα Δωδεκάνησα να μην έχουν ούτε έναν Τεχνικό Επιθεωρητή και να καλύπτονται από τον Πειραιά.

3)Εκσυγχρονισμός λειτουργίας - Μηχανοργάνωση

Τα αρχεία του ΣΕΠΕ είναι πραγματικά σε τραγική κατάσταση. Τόνοι χαρτιού από καταστάσεις προσωπικού, προγράμματα, συμβάσεις, κλπ στοιβάζονται ατάκτως χωρίς καμία λειτουργικότητα. Είναι αδιανόητο να μην υπάρχει μια μηχανοργάνωση στο ΣΕΠΕ την ώρα που οι συναφείς υπηρεσίες, ΙΚΑ και ΟΑΕΔ διαθέτουν εδώ και χρόνια ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.

Προτάσεις:

- Λειτουργία συστήματος μηχανοργάνωσης για κατάθεση καταστάσεων προσωπικού και προγραμμάτων εργασίας μέσω Internet. Προτείνουμε να εφαρμοστεί λειτουργικό μηχανογραφικό πρόγραμμα κατάθεσης ενιαίου εντύπου πρόσληψης (μόνο για τις νέες προσλήψεις) πίνακα και προγράμματος ωρών εργασίας. Η μηχανοργάνωση να αφορά μια ενιαία αρχή που θα τηρεί ενιαία βάση δεδομένων για επιχειρήσεις και εργαζόμενους. Το έντυπο να κατατίθεται μέσω διαδικτύου ή στα τοπικά καταστήματα του ΙΚΑ που έχει το πιο εκτεταμένο δίκτυο προκειμένου να συμφωνεί με τις δηλώσεις περί καταβολής ασφαλιστικών εισφορών. Σε αυτό το πρόγραμμα θα έχουν πρόσβαση όλες οι υπηρεσίες (ΣΕΠΕ, ΟΑΕΔ, ΙΚΑ). Η φόρμα ηλεκτρονικής υποβολής αυτή παράλληλα να είναι συνδεδεμένη με βάση δεδομένων υπολογισμού συμβατικών μισθών και ωραρίων που αυτόματα να ενημερώνει τον εργοδότη σε περίπτωση λάθους.
- Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών με την σύνδεση του συστήματος του ΣΕΠΕ και με τα άλλα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου Τομέα ώστε να δίνεται η δυνατότητα διασταύρωσης ελέγχου και αξιολόγησης των στοιχείων που είτε δηλώνουν οι εργοδότες ή κατά τη διενέργεια του ελέγχου αντιλαμβάνονται οι ίδιοι οι επιθεωρητές.
- Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο και ηλεκτρονική αρχειοθέτηση εγγράφων
- Ελεύθερη πρόσβαση όλων των υπηρεσιών στο Ίντερνετ

- Δημιουργία βάσης δεδομένων με την εργατική νομοθεσία και τις αποφάσεις των δικαστηρίων σε εργατικά θέματα καθώς και των κυριότερων απαντήσεων που δόθηκαν από την Υπηρεσία μας σε ερωτήσεις πολιτών
- Εγγραφή σε διαδικτυακές σελίδες εργατικής νομοθεσίας (πχ του Δ.Ε.Ν.)
- Δημιουργία αντίστοιχης σελίδας στο διαδικτυακό τόπο (SITE) του Υπουργείου

4) Απλοποίηση γραφειοκρατικών διαδικασιών

Πολλές χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες μπορούν να καταργηθούν ή να αντικατασταθούν διευκολύνοντας τους πολίτες αλλά και βοηθώντας στην καλύτερη λειτουργία των Υπηρεσιών που μπορούν να απαλλαγούν από σημαντικό όγκο γραφειοκρατικών εργασιών.

Προτάσεις:

- Κατάργηση ετήσιας κατάθεσης πινάκων προσωπικού
- Κατάργηση της άδειας υπερωριακής απασχόλησης η οποία δεν έχει απολύτως καμία χρησιμότητα στον έλεγχο της υπερωριακής εργασίας. Υποχρέωση τήρησης παρουσιολογίου και βιβλίου υπερωριών από ΟΛΕΣ τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών) το οποίο δεν θα θεωρείται αλλά θα ελέγχεται στα πρότυπα του βιβλίου αδειών.
- Κατάργηση της κατάθεσης των συμβάσεων μερικής απασχόλησης και των συμβάσεων έργου. Αρκεί η υπογραφή των όρων της ατομικής σύμβασης να γίνεται υποχρεωτικά εντός 15 ημέρου. (σε αντίθεση με τους δυο μήνες που ισχύουν σήμερα με το ΠΔ 156/94)
- Κατάργηση της θεώρησης της κατάτμησης αδειας από την υπηρεσία μας. Χορήγηση τουλάχιστον 2 συνεχόμενων εβδομάδων κανονικής άδειας και δυνατότητα κατατμήσεων για την υπόλοιπη άδεια με αίτηση του εργαζόμενου.
- Κατάργηση της θεώρησης των βιβλίων δρομολογίων και των βιβλίων ρεπό των οδηγών. Ηλεκτρονική κατάθεση ωραρίων οδηγών όπως των υπολοίπων εργαζομένων και έλεγχός τους μέσω ταχογράφων.
- Κατάργηση της «βεβαίωσης απασχολούμενου προσωπικού» των επιχειρήσεων, που χρησιμοποιείται για επιδοτούμενα προγράμματα (άλλωστε η εγκυρότητά τους είναι προβληματική αφού δεν υπάρχουν στοιχεία απολύσεων και αποχωρήσεων στην Υπηρεσία μας)
- Κατάργηση της θεώρησης πιστοποιητικών προϋπηρεσίας. Η προϋπηρεσία μπορεί να βεβαιώνεται από το ΙΚΑ (άλλωστε η θεώρηση γίνεται βάση των ενσήμων του ΙΚΑ)

- Απλοποίηση των στατιστικών και καταγραφή μόνο όσων είναι πραγματικά απαραίτητα για την καλύτερη λειτουργία του ΣΕΠΕ.
- Απλοποίηση της διαδικασίας των προστίμων. Ενιαία αρχή εισήγησης και επιβολής των διοικητικών κυρώσεων. Προτείνουμε ένα κοινό έγγραφο (εισήγησης, επιβολής και χρηματικού καταλόγου) που να υπογράφεται από τον επιθεωρητή που έκανε τον έλεγχο και να συνυπογράφεται από προϊστάμενο και διευθυντή. Απευθείας αποστολή των χρηματικών καταλόγων στις ΔΟΥ και από εκεί να γίνεται η διαχείριση των προσφυγών που θα καθιστά πληρωτέο μόνο το ισχύον ποσοστό (σήμερα 20%) Προτείνουμε να αυξηθεί στο 50% ώστε να γίνει αποτρεπτικό και να μην υπάρχει η τεράστια καθυστέρηση στην εκδίκασή τους.(Σημειώνουμε ότι η καθυστέρηση εκδίκασης των προσφυγών προσφέρει δυνατότητες κατάχρησης σε συστηματικά παραβατικές επιχειρήσεις που απλώς κάνουν συνεχώς προσφυγές ώστε να μην υπάρχει τελεσίδικη επιβολή προστίμου εναντίον τους).
- Καθορισμός ενιαίων διοικητικών διαδικασιών με την έκδοση εγκυκλίων και οδηγιών για την ενιαία και ομοιόμορφη δράση των Υπηρεσιών. Παραδείγματα : πως γίνεται η έγκριση υπερωριών, ποιοι νόμοι εφαρμόζονται, πόσες ώρες δίνονται, για ποιο εξάμηνο κλπ., πως γίνεται η αρχειοθέτηση, η καταστροφή εγγράφων κλπ.

5) Ενημέρωση – Πληροφόρηση

Η συνεχής ενημέρωση των επιθεωρητών με τις εξελίξεις στην εργατική νομοθεσία και νομολογία αλλά και τις γενικότερες εξελίξεις στην αγορά εργασίας είναι ιδιαίτερα σημαντική στην ποιότητα και αποτελεσματικότητα του έργου τους.

Προτάσεις:

- Διενέργεια σε τακτική βάση (ετήσια) σεμιναρίων και ημερίδων για θέματα εργατικής νομοθεσίας και λειτουργίας του ΣΕΠΕ με συμβολή Υπηρεσιακών παραγόντων, Διοίκησης και Κοινωνικών Εταίρων
- Δημιουργία βάσης δεδομένων με την εργατική νομοθεσία και τις αποφάσεις των δικαστηρίων σε εργατικά θέματα καθώς και των κυριότερων απαντήσεων που δόθηκαν από την Υπηρεσία μας σε ερωτήσεις πολιτών
- Σύνδεση στο Διαδίκτυο και σε διαδικτυακές σελίδες εργατικού και νομικού περιεχομένου
- Χορήγηση των ετήσιων CD- ROM του Δ.Ε.Ν. σε όλα τα τμήματα.

- Αποστολή βιβλίων εργατικού και νομικού περιεχομένου
- Έκδοση από τις αρμόδιες υπηρεσίες εγγράφων με συχνές ερωτήσεις - απαντήσεις πάνω σε εξειδικευμένα εργατικά ζητήματα καθώς και εγγράφων οδηγιών όπου με σαφήνεια θα περιγράφονται οι προβλεπόμενες διαδικασίες σε ζητήματα όπως οι εργατικές διαφορές, οι μηνύσεις και μηνυτήριες αναφορές, η επιβολή προστίμων κλπ.
- Έκδοση σύντομου ενημερωτικού εντύπου με τις βασικές διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που να χορηγείται δωρεάν στους πολίτες από τις επιθεωρήσεις.

6) Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του ΣΕΠΕ

Η οικονομική κατάσταση του ΣΕΠΕ είναι τουλάχιστον προβληματική κάτι που δημιουργεί ανωμαλίες στην εύρυθμη λειτουργία του. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου τμήματα έχουν έλλειψη ακόμα και σε χαρτί για φωτοτυπίες και εκτυπώσεις.

Προτάσεις:

- Αύξηση των διαθέσιμων κονδυλίων
- Να γίνουν οι κατά τόπο υπηρεσίες Πρωτεύοντες Διατάκτες ή να βρεθεί κάποιος άλλος τρόπος ένα ποσοστό των διαθέσιμων κονδυλίων να είναι σε μετρητά έτσι ώστε για μικρής αξίας τιμολόγια να μπορούμε να προβούμε σε άμεση αγορά χωρίς να πρέπει να τηρηθεί η χρονοβόρα και αναποτελεσματική διαδικασία υποβολής δικαιολογητικών στην αρμόδια ΥΔΗΕ. Είναι αστείο για δαπάνες ύψους 20 ή 30 ευρώ να ακολουθείται η χρονοβόρα αυτή διαδικασία της υποβολής δικαιολογητικών με την αιτιολογία της προασπίσεως του δημοσίου συμφέροντος και της διαφάνειας.
- Αύξηση του ποσοστού προκαταβολής ποσού προστίμου μετά από άσκηση προσφυγής από 20% σε 50% του συνολικού ποσού.

ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

<http://autonomiprotoboulia.blogspot.com>